

I СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Ландшафтний дизайн
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Факультет технічних систем та енергоефективних технологій. Кафедра прикладної екології
Розробник(и)	Гурець Лариса Леонідівна
Рівень вищої освіти	Без обмежень
Семестр вивчення навчальної дисципліни	Без обмежень
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС, 150 годин, з яких 32 години становить контактна робота з викладачем (16 години лекцій, 16 години практичних робіт), 118 годин становить самостійна робота
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна загальної підготовки для всіх освітніх програм
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови відсутні.
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета навчальної дисципліни	
<p>Метою дисципліни є формування комплексного підходу до вивчення природничих, соціальних та архітектурних аспектів ландшафтної архітектури і проектування; засвоєння студентами теоретичних положень та практичних знань і навичок, необхідних для розробки ландшафтно-архітектурних проектів.</p>	
4. Зміст навчальної дисципліни	

Тема 1. Історія розвитку садово-паркового мистецтва.

Сади стародавнього світу. Сади Середньовіччя. Сади ісламу. Італійські сади епохи Відродження. Сади бароко. Французький класицизм. Пейзажні парки Європи XIII - XIX століття. Ландшафтна архітектура XX століття. Сади і парки України.

Тема 2. Стилi об'єктiв ландшафтнoгo дизайну

Регулярний та пейзажний стилі в ландшафтній архітектурі, основні ознаки. Сучасні стилі – модерн, кантрі.

Тема 3. Проектування об'єктiв ландшафтнoгo дизайну

Нормативна база проектування об'єктів ландшафтного дизайну. Насадження загального користування. Насадження обмеженого користування. Насадження спеціального призначення.

Тема 4. Принципи створення та формування зелених насаджень.

Деревно-чагарникові насадження. Вертикальне озеленення. Рокарії та альпінарії. Водойми. Газони. Квіткове оформлення

Тема 5. Архітектурно-художні принципи композиції в ландшафтному дизайні.

Поняття про композицію. Єдність і підпорядкованість. Просторові форми. Пропорції. Світло і тінь. Перспектива. Симетрія і асиметрія. Контраст, нюанс, тотожність, раптовість. Ритм. Стель. Формування пейзажних композицій.

Тема 6. Використання рослинного матеріалу в ландшафтному дизайні.

Декоративні властивості дерев і чагарників: величина, форма та щільність крони, декоративність листя, квітів, стовбура. Флористичний склад газонів. Структура рослинності газонів. Квіткові рослини.

Тема 7. Використання штучних матеріалів в ландшафтному дизайні.

Малі архітектурні форми. Доріжки і майданчики. Підпірні стінки. Огорожі. Скельні гірки. Системи дренажу, поливу та освітлення.

Тема 8. Будівництво і експлуатація об'єктів ландшафтного дизайну.

Організація робіт. Підготовка території до посадок. Догляд за існуючими рослинами. Інструмент і пристосування. Охорона і збереження об'єктів ландшафтного дизайну.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1.	виконувати функціональне районування території; робити аналіз планувально-просторової ситуації ділянки
PH2.	проектувати об'єкти ландшафтного дизайну: малого парку, скверу, дитячого майданчику
PH3.	виконувати натурну підготовку ґрунту, підбір рослин для квітників, рокаріїв, міксбордерів
6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів	
Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:	
7. Види навчальних занять та навчальної діяльності	
7.1 Види навчальних занять	
<p>Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л) та практичні заняття (ПЗ):</p> <p>Тема 1. Історія розвитку садово-паркового мистецтва. Л 1. Сади стародавнього світу. Сади Середньовіччя. Сади ісламу. Італійські сади епохи Відродження. Сади бароко. Французький класицизм. Пейзажні парки Європи XIII - XIX століття. Ландшафтна архітектура XX століття. Сади і парки України.</p> <p>Тема 2. Стилi об'єктів ландшафтного дизайну Л 2. Регулярний та пейзажний стилі в ландшафтній архітектурі, основні ознаки. Сучасні стилі – модерн, кантрі.</p> <p>Тема 3. Проектування об'єктів ландшафтного дизайну Л 3. Нормативна база проектування об'єктів ландшафтного дизайну. Насадження загального користування. Насадження обмеженого користування. Насадження спеціального призначення. ПЗ 1. Проектування об'єктів озеленення населених міст</p> <p>Тема 4. Принципи створення та формування зелених насаджень. Л 4. Деревно-чагарникові насадження. Вертикальне озеленення. Рокарії та альпінарії. Водойми. Газони. Квіткове оформлення ПЗ 2. Функціональне зонування території парку</p> <p>Тема 5. Архітектурно-художні принципи композиції в ландшафтному дизайні. Л 5. Поняття про композицію. Єдність і підпорядкованість. Просторові форми. Пропорції. Світло і тінь. Перспектива. Симетрія і асиметрія. Контраст, нюанс, тотожність, раптовість. Ритм. Стилi. Формування пейзажних композицій. ПЗ 3. Проектування скверу</p> <p>Тема 6. Використання рослинного матеріалу в ландшафтному</p>	

дизайні.

Л 6. Декоративні властивості дерев і чагарників: величина, форма та щільність крони, декоративність листя, квітів, стовбура. Флористичний склад газонів. Структура рослинності газонів. Квіткові рослини.

ПЗ 4. Проектування квітників

Тема 7. Використання штучних матеріалів в ландшафтному дизайні.

Л 7. Малі архітектурні форми. Доріжки і майданчики. Підпірні стінки. Огорожі. Скельні гірки. Системи дренажу, поливу та освітлення.

ПЗ 5. Проектування дитячих комплексних майданчиків

Тема 8. Будівництво і експлуатація об'єктів ландшафтного дизайну.

Організація робіт. Підготовка території до посадок. Догляд за існуючими рослинами. Інструмент і пристосування. Охорона і збереження об'єктів ландшафтного дизайну.

7.2 Види навчальної діяльності

На аудиторних заняттях:

НД 1. Лекції-дискусії

НД 2. Виконання практичних занять

Самостійно:

НД 3. Підготовка до лекції

НД 4. Підготовка до практичних занять

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1 Лекції - дискусії;

МН2. Практичні заняття.

Лекції надають студентам матеріали з загальних питань щодо принципів створення об'єктів ландшафтного дизайну, що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти (РН 1). Лекції доповнюються практичними заняттями, що надають студентам можливість застосувати теоретичні знання на практичних прикладах проектування об'єктів ландшафтного дизайну (РН 2). Практико-орієнтоване навчання передбачає створення підбір рослинного та штучного матеріалу, систем освітлення та поливу об'єктів ландшафтного дизайну (РН 3). Самостійному навчанню сприятиме підготовка до лекцій та практичних занять, а також робота в невеликих групах для підготовки звітів про виконання практичних завдань, які потім будуть проаналізовані та обговорені під час захисту звітів. Під час підготовки звітів студенти розвиватимуть навички самостійного навчання, творчого мислення.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання з дисципліни (*R*) незалежно від обсягу навчальної роботи з неї становить $R = 100$ балів.

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою оцінювання та європейською шкалою оцінювання ECTS відповідно до накопичених або

визначених на підсумковому семестровому контролі рейтингових балів визначається із таких співвідношень: **за 1 семестр – загалом 100 балів.**

Сума балів (R)	Оцінка ECTS	Оцінки за національною шкалою	Визначення
90-100	A	5 (відмінно)	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
82-89	B	4 (добре)	Вище середнього рівня з кількома помилками
74-81	C		В загальному правильна робота з певною кількістю помилок
64-73	D	3 (задовільно)	Непогано, але із значною кількістю помилок
60-63	E		Виконання задовольняє мінімальні критерії
35-59	FX	2 (незадовільно)	З можливістю повторного складання семестрового контролю
0-34	F		З обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту

Примітка. Загальна кількість балів отриманих студентом за період навчання округлюється до цілого числа за загальноприйнятими математичними правилами, наприклад, студент отримав 59,5 балів $\approx$ 60 балів – оцінка за шкалою ECTS – E, за національною шкалою – Задовільно.

Студент, який протягом поточної роботи не набрав кількість рейтингових балів, що відповідає позитивній оцінці, але не менше 35 балів, зобов'язаний скласти захід підсумкового семестрового контролю, яке здійснюється після завершення останнього модульно-атестаційного циклу у семестрі або екзаменаційної сесії, якщо вона передбачена, за додатковою відомістю семестрової атестації (першою незадовільною оцінкою вважається та, що отримана за наслідками модульних атестацій, яка виставляється в основну відомість семестрової атестації). Студент має право на два складання: викладачу та комісії. У разі незадовільного складання підсумкового семестрового контролю комісії студент отримує оцінку «незадовільно» («F» за шкалою ECTS) і відраховується з університету.

При успішному складанні заходу підсумкового семестрового контролю використовується оцінка «задовільно», яка засвідчує виконання студентом мінімальних вимог без урахування накопичених балів («E» за шкалою ECTS) із визначенням рейтингового балу 60.

Студент, який за наслідками модульних атестацій набрав менше 35 рейтингових балів, не допускається до підсумкового семестрового контролю, отримує оцінку «незадовільно» (за шкалою ECTS – «F») і відраховується з університету.

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

За дисципліною передбачені такі методи поточного формативного оцінювання: опитування та усні коментарі викладача за його результатами, захист звітів про виконання практичних робіт, обговорення виконаних практичних робіт.

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних та письмових опитувань (МО1), тестування до практичних робіт (МО2), перевірки звітів до практичних робіт (МО3). Всі роботи повинні бути виконані самостійно.

Оцінка студента формується таким чином:

1. звіт за практичною роботою (виконання, обговорення) 40 балів;
2. поточне тестування (тести) 20 балів;
3. проведення опитувань за результатами лекцій 20 балів;
4. підсумковий контроль 20 балів.

В особливих ситуаціях робота протягом семестру може бути виконання дистанційно:

1. проведення тестування 20 балів;
2. реферат 20 балів;

Форма підсумкового контролю – залік, що проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

Навчальний процес потребує використання наступних засобів навчання:

- проектор (31);
- комп'ютерна система та мережа (32);

10.2 Інформаційне та навчально- методичне забезпечення

Основна література:

1. Кучерявий В.П. Ландшафтна архітектура: підручник / В.П. Кучерявий. – Львів: «Новий Світ-2000», 2020. – 521 с.

2. Страшко Е.Г., Макуха О.В., Медончак О.Г. Формування естетики міського середовища за рахунок ландшафтних об'єктів у структурі міста // Містобудування та територіальне планування: Наук.-техн. Збірник, 2016, 2 (62), с. 69 – 73

3. Страшко Е.Г. Специфіка формування ландшафтної архітектури та її вплив на формування образу міста// Архітектурний вісник КНУБА: Наук.-вироб.збірник, 2016, С. 345 – 349

Допоміжна література:

1. Крижанівська Н. Я. Основи ландшафтного дизайну : підручник / Неллі Крижанівська. - К. : Ліра-К, 2009. - 217 с.

2. Кузнецов С. І. Асортимент дерев, кущів та ліан для озеленення в Україні / С. І. Кузнецов, Ф. М. Левон, В. В. Пушкар. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Нац. ботанічний сад ім. М.М. Гришка, 2013. – 256 с.

3. Гурець Л. Л. Методичні вказівки до вивчення курсу "Ландшафтна архітектура": для студ. спец. 6.040106 "Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування" усіх форм навчання / Л. Л. Гурець, Л. Д. Пляцук, О. С. Мельник. – Суми : СумДУ, 2013. – 45 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

http://ito.vspu.net/ENK/2011-2012/NVP/robotu_styd/2014-2015/kaschuk/index.html

<https://kievrem.com.ua/ua/svit-landshaftu/stili-landshaftnogo-dizajnu/>

<https://sad.ukr.bio/ua/idea/>

<https://idei-dekoru.com/category/ландшафтний-дизайн/>

<https://plants-club.ua/history-of-landscape-design-from-past-to-present68231>